

ACTUACIÓ EXTRAORDINARIA

Còdi d'expedient: 2023/AE/002

Origen de l'actuació:

Esta actuació s'inicia per ordre de la Sotssecretaria de la que depèn la Inspecció General de Serveis, com a conseqüència de la informació obtinguda en l'anàlisi d'una denúncia d'una situació particular.

Naturalesa de l'actuació:

Investigació i informe

Data d'emissió de l'informe:

4 d'octubre de 2023

Resultats de l'actuació:

Esta actuació s'ha dirigit a analitzar la demora en la gestió dels expedients d'ajudes per a la realització d'instal·lacions d'autoconsum amb fonts d'energia renovable. Després de l'actuació es recullen les conclusions i recomanacions següents:

Sol·licituds d'ajuda i crèdit disponible per a la concessió d'ajuts.

El termini per a sol·licitar les ajudes es va iniciar l'11 de gener de 2022 i finalitza el 31 de desembre de 2023. Des del seu inici, el flux d'entrada de sol·licituds s'ha mantingut constant, a raó d'una mitjana de 1.700 sol·licituds mensuals, i s'ha fet un total de 33.033 sol·licituds al juliol de 2023. El 98,67% de sol·licituds registrades correspon al sector residencial, cosa que fa que s'estiga davant d'un gran nombre d'expedients i beneficiaris amb subvencions de petita quantia.

El crèdit inicial disponible de la convocatòria ascendia en total a 16.572.781,65 euros. D'acord amb les dades facilitades, en data 28 d'abril de 2023, les 26.620 sol·licituds registrades fins a esta data suposaven una inversió de 403.140.807,89 euros i un import d'ajuda de 105.437.244 euros, que és un import molt superior al pressupost d'ajudes assignat a la nostra Comunitat.

Donada l'alta demanda ciutadana, la Generalitat va sol·licitar al març de 2022 una ampliació del pressupost inicial, que va ser aprovada al juliol de 2022 per l'IDAE i acceptada per l'anterior conselleria d'Agricultura a l'agost de 2022. Amb aquesta ampliació, l'import final acceptat per a les ajudes del Programa 4 gestionat per la Conselleria d'Agricultura en els seus dos components ascendeix a 33.145.563,65 euros, xifra que encara està per davall de l'import d'ajuda sol·licitada fins a la data.

Recursos per afrontar la gestió

De les dades analitzades s'evidencia que els encàrrecs a mitjà propi realitzats com a assistència tècnica en la tramitació de les ajudes finançats amb fons MRR, si bé van facilitar algunes tasques com les relatives a l'anàlisi prèvia de les sol·licituds i la seua esmena, no van ser suficients per agilitzar la gestió del gran nombre de sol·licituds presentades, atès que els encàrrecs, a més, no podien assolir funcions i tasques de control i de decisions administratives en el procediment administratiu reservades a la pròpia administració.

L'augment puntual en l'emissió de les resolucions de concessió/denegació de les sol·licituds que es va produir en el primer trimestre de 2023 va ser directament proporcional a l'augment del personal funcionari en la unitat de gestió.

En totes les resolució emeses s'ha superat el termini de 6 mesos per resoldre que s' estableix a la Resolució de 14 d' octubre de 2021.

Estimacions de terminis

D'acord amb la normativa reguladora de les ajudes, el termini de presentació de sol·licituds finalitza el dia 31 de desembre de 2023 i el termini per resoldre la concessió/denegació és de 6 mesos, per la qual cosa el 30 de juny de 2024 haurien d'estar resolta tots els expedients fins a esgotar el pressupost assignat incloses les ampliacions acceptades.

Amb 8 tècnics s'ha estimat que el nombre de sol·licituds previsible que es poden resoldre en 10 mesos, fins al juny del 2024, seria d'aproximadament 1.570 sol·licituds, cosa que no seria suficient per esgotar el pressupost: tenint en compte que s'han publicat 16 resolucions resolent 3.298 sol·licituds per un import de 15.043.128,82 euros, (3.622 sol·licituds si es té en compte la resolució 17) faltarien per resoldre aproximadament 3.855 expedients per un import de 18.102.434,48 euros per esgotar el pressupost inicial i l' ampliació acceptada que ascendeix a 33.145.563,65 euros.

A més cal tenir en compte que hi ha pendent d'acceptar una segona ampliació, concedida per l'IDAE el juliol del 2023. Si s'acceptés aesta segona ampliació, sens dubte s'arribaria a un major nombre de sol·licitants i a incrementar la potència generada amb energia renovable i la capacitat d'emmagatzematge, però suposaria gestionar un import de 23.262.020 euros addicional, multiplicant el nombre d'expedients a gestionar per esgotar aquest crèdit amb un horitzó temporal per gestionar-lo més reduït.

Per gestionar aquesta ampliació, el personal funcionari amb el qual compta el servei que el gestiona és insuficient per poder resoldre en temps el volum de sol·licituds d'ajuda corresponent.

Informació a la ciutadania

En tots els informes de fites remeses a l' IDAE, l' import de les sol·licituds d' ajudes registrades és sempre superior al pressupost disponible. No obstant això, no hi ha informació d' esta circumstància a la ciutadania, tant a les persones que ja havien sol·licitat la subvenció com a futurs sol·licitants, el termini continua obert fins al 31 de desembre de 2023) a efectes de gestió d'expectatives i de presa de decisions amb una informació completa, tot això sense perjudici que s'assenyale també que el crèdit disponible pot ser susceptible d'ampliació.

De tot això, s'ha pogut concloure que les causes que han motivat el retard en la resolució de les ajudes per a la realització d'instal·lacions d'autoconsum amb fonts d'energia renovable ha estat fonamentalment la insuficient dotació de recursos humans, juntament amb els problemes derivats de la falta d'adaptació de l'aplicació de gestió a un procediment de tractament massiu d'expedients.

És responsabilitat dels poders públics realitzar els esforços necessaris amb la finalitat de donar resposta a l'aposta de la ciutadania per la descarbonització i la transició cap a les energies netes que es materialitza en l'elevat nombre de sol·licituds presentades i que representen també una important inversió econòmica. Com també és responsabilitat de l'Administració segons l'article 21 de la Llei 39/2015 adoptar les mesures necessàries per poder resoldre i notificar en termini els procediments. I per això es realitzen les següents recomanacions:

Recomanació 1. Increment temporal del personal funcionari per a la gestió dels ajuts

Es recomana augmentar temporalment els recursos humans assignats a la gestió de les ajudes, almenys en un nombre de tècnics no inferior a 17, per aconseguir gestionar en termini les sol·licituds necessàries per esgotar el pressupost assignat tant inicial com el de la primera ampliació acceptada.

Recomanació que es realitza a la Conselleria de Medi Ambient, Aigua, Infraestructures i Territori, en particular al centre directiu competent per gestionar aquestes ajudes a l'efecte que propose i adopte de forma urgent les mesures necessàries per aconseguir augmentar temporalment el nombre de personal funcionari disponible per a la gestió de les ajudes.

D'altra banda, es considera que per acceptar les noves ampliacions assignades per l'IDAE s'hauria de comptar amb una planificació dels recursos humans amb els quals es disposarà per a la seva gestió.

Recomanació 2 Informació

Es recomana informar la ciutadania de la impossibilitat de donar cobertura a la totalitat de les sol·licituds ja presentades amb el pressupost disponible, ja que, d'acord amb les estimacions realitzades, el pressupost inicial i l'ampliació acceptada és inferior a l'import d'ajudes de les sol·licituds registrades. I si s'arribés a acceptar les noves ampliacions la xifra de sol·licituds a les quals es calcula es podria arribar serien com a molt la meitat de les registrades.

Una via per facilitar aquesta informació seria incloure de forma visible a la Guia PROP (Codi SIA:2448948) les següents dades, desglossades per components, i a actualitzar cada vegada que es publiqui una Resolució de concessió: Nombre total de sol·licituds presentades, Crèdit de la convocatòria, Nombre total de sol·licituds a les quals fins a la data se'ls ha concedit la subvenció i Import acumulat concedit.